

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art.1 – (1) Cetățenii români, deposedați ca urmare a părăsirii forțate a Basarabiei, Bucovinei de Nord și Ținutului Herța, cât și ca urmare a celui de al II-lea război mondial și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, au dreptul la despăgubiri sau compensații pentru bunurile imobile avute în proprietatea lor în aceste teritorii, precum și pentru recoltele neculese din anul 1940, în condițiile prezentei legi.

(2) De prevederile legii beneficiază foștii proprietari sau moștenitorii legali ai acestora, până la gradul IV inclusiv, dacă au la data formulării cererii cetățenia română și domiciliul în România.

(3) Prevederile prezentei legi nu se aplică cu privire la bunurile transmise pe bază de convenții civile, încheiate prin liber acord de voință între fostul proprietar sau moștenitorul legal al acestuia și o terță persoană.

Art. 2 – (1) Pentru terenurile rămase în teritoriile prevăzute la art.1, foștilor proprietari sau moștenitorilor legali ai acestora li se vor atribui terenuri de același gen, în județele în care locuiesc, în condițiile Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr.1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr.18/1991 și ale Legii nr.169/1997, cu modificările și completările ulterioare, în limita disponibilităților, din domeniul privat al statului, al județelor sau din rezerva la dispoziția comisiilor locale, constituite pentru aplicarea respectivei legi.

(2) În cazul în care prevederile alin.(1) nu pot fi îndeplinite în natură, foștii proprietari beneficiază de despăgubiri sau compensații, calculate pentru fiecare hectar

de teren, la valoarea de circulație a categoriilor respective, comunicată de primării, fără ca totalul suprafeței de teren pentru care se acordă despăgubirile sau compensațiile să depășească suprafața de 50 ha teren agricol și 10 ha teren forestier, de proprietar deposedat.

(3) În cazul în care beneficiarii prezentei legi au primit sau urmează să primească în proprietate, suprafețe de teren reconstituite potrivit Legii fondului funciar nr.18/1991 și Legii nr.1/2000, aceștia au dreptul la atribuire în natură, despăgubiri sau compensații în baza prezentei legi numai pentru diferența până la limita suprafețelor prevăzute la alin.(2).

(4) În situația în care, anterior, cei îndreptățiți au fost despăgubiți parțial, în bani sau în natură, aceștia au dreptul numai la compensație.

Art.3 – Pentru construcțiile cu destinația de locuințe, anexe gospodărești ori pentru alte utilități, se acordă foștilor proprietari despăgubiri bănești, în sume calculate în raport cu suprafața construită, cu materialele folosite și cu vechimea construcției la data pierderii posesiei. În suma totală va fi cuprinsă și contravaloarea terenului de sub construcție și al curții, pe baza evaluărilor efectuate, după caz, de experți în construcții sau evaluatori funciari.

Art.4 – Pentru recoltele neculese, în anul 1940, în teritoriile prevăzute la art.1, și anume: grâu, porumb, floarea soarelui, sfeclă de zahăr, viță de vie, in, tutun, mac și fructe, se acordă, pentru trei din acestea, la alegerea foștilor proprietari sau moștenitorilor legali ai acestora, o sumă calculată în raport cu suprafața cultivată și cu producția medie la hectar în anul 1940, potrivit prețului de achiziție al produselor menționate, publicat de Institutul Național de Statistică pentru anul anterior celui în care se acordă despăgubirea.

Art.5 – (1) În termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele îndreptățite vor depune la comisiile constituite în cadrul prefecturilor, în temeiul art.6 din Legea nr.9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, cereri proprii, însoțite de acte doveditoare, autentice, sau de declarația autentică a petentului, însoțită de declarațiile a cel puțin 2 martori, de asemenea autentificate.

(2) Dacă pentru bunurile aceluiași proprietar sunt mai mulți moștenitori legali, fiecare dintre aceștia este obligat să-i menționeze în cererea formulată, care se trimite la aceeași comisie județeană sau la Comisia centrală, chiar dacă ei domiciliază în județe diferite.

(3) În județele în care nu au fost constituite comisii, potrivit Legii nr.9/1998, acestea se constituie, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordin al prefectului, iar cele care și-au încetat activitatea, conform art.11 din Legea nr.9/1998, își reiau activitatea având ca obiect aplicarea prezentei legi.

(4) Arhivele Naționale și alte instituții publice care dețin actele solicitate de cei interesați, de natură să constituie dovezi în sensul alin.(1), sunt obligate să le elibereze copii conforme, sub sancțiunea legii.

(5) În cererile adresate Arhivelor Naționale și altor instituții publice, solicitanții vor preciza toate informațiile, datele sau indiciile necesare obținerii unor acte doveditoare, în măsura în care le dețin.

(6) Pentru terenurile agricole și cele forestiere este admisă numai proba cu înscrisuri: acte de proprietate, extrase de carte funciară, cadastru, registre și alte evidențe ale amenajamentelor silvice etc. cu dată certă, din perioada respectivă.

Art.6 – Cererile adresate autorităților și instituțiilor publice, precum și acțiunile în justiție având ca obiect obținerea de despăgubiri sau compensații în temeiul prezentei legi, cu excepția litigiilor dintre moștenitori sau dintre proprietar, moștenitori și o terță persoană, sunt scutite de taxe de orice fel.

Art.7 – În cazuri excepționale, în situația imposibilității temporare de a procura acte doveditoare, solicitanții vor depune cererea cu acte incomplete sau neînsoțită de acte, cu mențiunea procurării dovezilor în maxim 60 de zile de la împlinirea termenului prevăzut la art.5 alin.(1).

Art.8 – (1) În vederea soluționării cererilor depuse de persoanele îndreptățite, comisiile județene constituite prin art.6 din Legea nr.9/1998 se vor completa, în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, pentru aceste cazuri, cu câte un reprezentant și al celorlalte ministere cu atribuții în aplicarea prezentei legi, precum și al Secției Basarabia – Bucovina – Ținutul Herța a Asociației Române a Victimelor Represiunilor Staliniste (ARVIS). La Comisia centrală noul reprezentant înlocuiește reprezentanții Secției Cadrilater ai aceleiași Asociații.

(2) Comisiile județene și a municipiului București primesc, verifică și rezolvă cererile de atribuire în natură ori pentru acordare de despăgubiri sau compensații, după caz. Hotărârile privind recunoașterea drepturilor, acordarea despăgubirilor sau/și compensațiilor se dau în termen de cel mult 6 luni de la înregistrarea cererilor. Hotărârile se adoptă cu majoritatea voturilor membrilor comisiei și se comunică Comisiei centrale, constituită în baza Legii nr.9/1998, precum și solicitantului.

(3) În termen de 15 zile de la comunicare, solicitantul nemulțumit de hotărârea comisiei județene poate face contestație la Comisia centrală.

(4) În termen de cel mult 60 de zile, Comisia centrală va analiza contestațiile și le va aproba sau respinge. Hotărârea Comisiei centrale se comunică comisiilor județene, solicitanților și direcțiilor generale ale finanțelor publice județene sau a municipiului București, după caz.

(5) Hotărârile Comisiei centrale sunt supuse controlului judecătoresc, putând fi atacate, în termen de 30 zile de la comunicare, la secția de contencios administrativ a tribunalului în raza căruia domiciliază solicitantul.

(6) Hotărârile pronunțate de tribunal sunt supuse căilor de atac prevăzute de lege.

(7) În vederea soluționării cererilor, comisiile prevăzute la art.5 precum și instanțele judecătorești pot solicita din oficiu, cu respectarea legii, acte și informații oricăror instituții publice din țară sau străinătate, persoanelor fizice sau juridice.

Art.9 – În cazul în care atribuirile în natură, despăgubirile sau compensațiile, după caz, sunt solicitate de mai mulți moștenitori ai aceleași persoane, precum și dacă, după adoptarea hotărârii de către comisia competentă și rămânerea definitivă a acesteia, apar persoane având vocație succesorală, conform art.5 alin.(1) și (2), raporturile dintre succesori, privind drepturile lor, se soluționează potrivit dreptului comun.

Art.10 – (1) Punerea în posesie, la atribuirile în natură conform prezentei legi, se face, pentru cetățenii care sunt și beneficiari ai Legii nr.18/1991, republicată, și Legii nr.1/2000, ulterior retrocedărilor efectuate potrivit acestora, dar nu mai târziu de 6 luni.

(2) Despăgubirile sau compensațiile bănești vor fi acordate beneficiarilor în termen de un an de la comunicarea hotărârii comisiei județene ori a municipiului București, după caz, sau a hotărârii prevăzută la art.8 alin.(4) sau (6), respectiv art.9; plata lor putându-se face și în rate, în maximum 2 ani, în funcție de disponibilitățile bănești ale direcțiilor prevăzute la art.11 alin.(1).

Art.11 – (1) Plata despăgubirilor sau compensațiilor acordate în temeiul prezentei legi, persoanelor îndreptățite, se asigură de către direcțiile generale ale finanțelor publice județene, respectiv a municipiului București, în raza cărora își au domiciliul beneficiarii.

(2) Solicitarea plății se face pe bază de cerere scrisă, la care se anexează hotărârea comisiei județene, a municipiului București, a Comisiei centrale în cazul contestațiilor sau hotărârea judecătorească definitivă, după caz.

Art.12 – (1) Direcțiile generale ale finanțelor publice județene, respectiv a municipiului București, centralizează cererile primite și transmit Ministerului Finanțelor Publice necesarul de credite bugetare, menționând numărul și data hotărârii comisiei județene, a municipiului București, a Comisiei centrale în cazul contestațiilor sau al hotărârilor judecătorești definitive, numele și prenumele beneficiarilor, adresa acestora și suma de plată.

(2) Plata despăgubirilor se va face prin virarea sumelor în conturile bancare, CEC sau Trezoreria statului, indicate de beneficiari, pe baza actului prin care s-a dispus acordarea despăgubirii.

(3) Valoarea despăgubirilor stabilite se actualizează la data plății, luând ca bază rata inflației pe economie din ultima lună a trimestrului expirat, comunicată de Institutul Național de Statistică.

Art.13 – Criteriile de evaluare și modalitățile concrete de stabilire a cuantumului despăgubirilor sau de acordare a compensațiilor pentru terenurile agricole și intravilane, cât și pentru construcții și recolte, procedurile de lucru ale comisiilor județene, municipiului București și al Comisiei centrale, gestionarea fondurilor destinate despăgubirilor, modalitățile de efectuare a plăților vor fi stabilite prin norme metodologice, elaborate de Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Administrației Publice, aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Art.14 – (1) Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Despăgubirile și compensațiile prevăzute de prezenta lege se vor plăti în limita sumelor alocate cu această destinație, anual, prin legea bugetului de stat.

(3) Până la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul va aproba normele metodologice prevăzute la art.13.